

Gamlebyen Rotaryklubb

Referat 19.02.25

DA MIN BESTEAR, KAPTEIN THORLEIF BØRNICK, KOM TIL FREDRIKSTAD MED VERDENS STØRSTE HVALKOKERI

Tilstede: 10 medlemmer

Jubilant: Morten Richardsen

Vinner av vinlotteriet: Laura Pollard

Tonje tok oss tilbake til en tid med industriutvikling basert på norsk hvalfangst

Onsdag 19.februar holdt **Tonje Kolle** et foredrag med tittelen; «Da min bestefar, kaptein Thorleif Børnick, kom til Fredrikstad med verdens største hvalkokeri.»

I foredraget viste hun til forbindelsen mellom hvalfangsten organisert fra Sandefjord, og industriutvikling i Fredrikstad på begynnelsen av 1900-tallet.

Hvaloljen ble levert fra kokeriet til Denofa. Fabrikken ble etablert i løpet av 1912-1913, og ble i årene som fulgte en av Nordens største produsent av maritimt fett med eksport til flerfoldige land.

Hvaloljen gikk gjennom en kjemisk prosess som gjorde den lukt og smakfri. Denne oljen, som fikk navnet Margarit, ble brukt til margarin, såpe, maling, smøreolje, kosmetikk m.m...

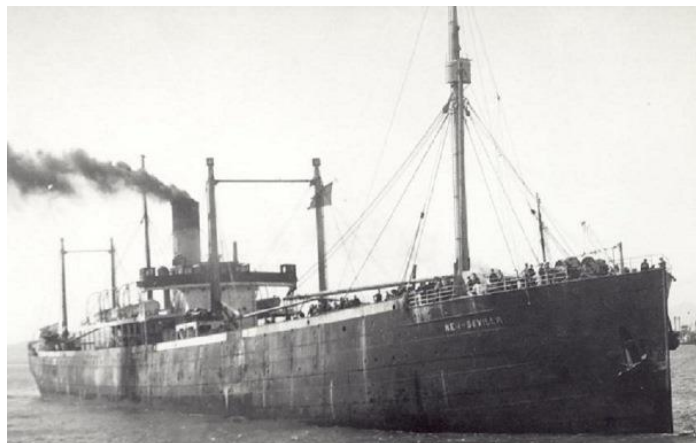
Denofa er fortsatt en stor fettfabrikk, men nå er den viktigste råvaren soyabønner fra Brasil. Industriell hvalfangst ble forbudt i 1965.

Etter foredraget ble det reflektert over betydningen hvalfangsten ved Sydpolen fikk for vårt distrikt i form av arbeidsplasser og velstandsutvikling.

Referat: Egil Syversen

Foto: Jan A. Vatn

Layout: Bernt Børresen

D/S New Sevilla, ombygd passasjerskip og den gang verdens største hvalkokeri – 13.801 tonn, 150m lang og 19m bred og med et mannskap på 414 – ble ført til Fredrikstad i 1937 av bestefaren til Tonje